
DE DINOSHOW

Lesbrief

Beste leerkracht of pedagogisch medewerker,

Binnenkort ga je met je groep naar De Dinoshow, een voorstelling voor kinderen van 2 tot en met 6 jaar. A.vontura Silent Disco Theater is een initiatief van theatermaker Daniel van den Broeke en maakt al meer dan 10 jaar kindertheater. Het zijn voorstellingen waarin muziek, interactief theater en vertelkunst samenkomen. Door gebruik te maken van hoofdtelefoons wordt een weergaloze ervaring gecreëerd waarbij iedereen meedoet.

Tijdens de voorstelling krijgt iedereen een koptelefoon. De Dinoshow is een zittende voorstelling. De kinderen zitten zo veel mogelijk vooraan, op kussens, een kleed of krukjes. Daarachter staan stoelen voor de volwassenen. De show duurt 45 minuten en iedereen doet mee vanaf zijn plek: brullen als een T-rex, zwiepen met je armen en stampen met je voeten. Het hoeft niet stil te zijn, zolang de kinderen elkaar niet te veel storen en de spelinstructies volgen. Uit ervaring blijkt dat het het beste werkt als de begeleiders zelf ook meedoen.

Ga op het afgesproken tijdstip naar de plek waar de voorstelling wordt gespeeld. Daar neemt Daniel, in de rol van professor Arie Vontura, de leiding over.

Neem een dino mee! Heeft een kind thuis een dino? Een knuffel, speelgoed of iets dat erop lijkt? Neem die dan mee voor de grote dinofinale.

DE VOORSTELLING

TERUG NAAR DE OERTIJD

Kan een T-rex tegen kietelen? Waar steekt die Brachiosaurus zijn nek eigenlijk allemaal voor uit? En wat was er nu eerder: de dino of het ei?

Professor Arie Vontura slingert je terug naar de oertijd om uit te zoeken hoe die prehistorische beesten echt leefden. Met koptelefoons op stappen we een wereld binnen vol zwiepende staarten, dreunende voetstappen en dansbare dinodingen.

Onderweg ontmoeten de kinderen de T-rex, de Brachiosaurus, de Triceratops en de Pterosauriër. Ze ontdekken wat dino's aten, dat lachen gezond is en dat iedereen weleens bang is. Zelfs een dino.

Arie vertelt het verhaal met een [kamishibai](#): een Japans verteltheatertje waarin de prenten één voor één tevoorschijn komen.

Deze voorstelling komt tot stand met steun van Wageningen University & Research via het programma WUR LEAPT, en met medewerking van het Oertijdmuseum in Boxtel.

VOORAF IN DE KRING

Het is fijn om vóór het bezoek al met de kinderen over dino's te praten. Deze vragen helpen om het gesprek op gang te brengen.

1. Welke dino ken jij? Hoe ziet hij eruit?
2. Hoe loopt een dino? Laat eens zien!
3. Hoe klinkt een dino? Kun jij brullen als een dino?
4. Wat denk je dat een dino at? En wat eet jij het liefst?
5. Wat was er eerder: de dino of het ei?
6. Heb jij een dino thuis? Weet je wat voor dino het is?
7. Heb je weleens een koptelefoon op gehad? Hoe voelde dat?

Voor de leerkracht: de dino of het ei? Het ei! Lang vóór de dino's legden vissen, kikkers en andere reptielen al eieren. En alle dino's kwamen uit een ei, ook de allergrootste.

DE DINO'S

WEETJES OM VOOR TE LEZEN, EN METEEN BEWEGEN

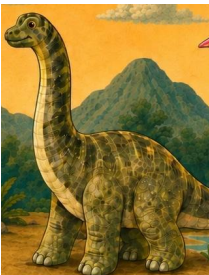

T-REX

VLEESETER

- De T-rex was zo lang als een bus en zwaarder dan een olifant.
- Zijn tanden waren zo groot als een flinke banaan.
- Zijn armpjes waren heel kort, met maar twee vingers.

Doe mee: stamp door de klas met korte armpjes. Kun je met zulke armpjes je neus aanraken?

BRACHIOSAURUS

PLANTENETER

- Met zijn lange nek was hij zo hoog als een flat van vier verdiepingen.
- Hij at de blaadjes uit de toppen van de bomen, waar andere dino's niet bij konden.
- Zijn voorpoten waren langer dan zijn achterpoten.

Doe mee: ga op je tenen staan, rek je nek zo lang als je kunt en pluk een blaadje uit de hoogste boom.

TRICERATOPS

PLANTENETER

- Triceratops betekent 'gezicht met drie hoorns'.
- Achter zijn kop had hij een grote kraag van bot.
- Hij had een snavel, net als een papegaai, om planten af te knippen.

Doe mee: maak drie hoorns met je vingers en loop langzaam en sterk op handen en voeten.

PTEROSAURIËR (spreek uit als terosauriër)

VISVANGER · GEEN DINO!

- De Pterosauriër vloog boven de dino's, maar was zelf geen dino. Hij was familie: een vliegend reptiel.
- Zijn vleugels waren van huid, gespannen langs één superlange vinger.
- Grappig: de vogels in je tuin zijn wél familie van de dino's.

Doe mee: spreid je vleugels, zweef door de klas en duik naar beneden om een visje te vangen.

VEGA OF VLEES?

EIWITTEN: BOUWSTENEN VOOR STERKE DINO'S

De T-rex at vlees. De Brachiosaurus en de Triceratops aten alleen planten. En toch werden ze alle drie enorm groot en sterk. Hoe kan dat? Allemaal kregen ze genoeg eiwitten binnen.

Voor de leerkracht. Eiwitten zijn de bouwstenen van je lichaam. Je hebt ze nodig om te groeien, voor sterke spieren en om te herstellen als je je hebt bezeerd. Eiwitten zitten in eten van dieren én in eten van planten:

- **Van dieren:** vlees, vis, ei, melk, yoghurt en kaas
- **Van planten:** bonen, linzen, kikkererwten, doperwten, noten, tofu en volkorenbrood

Het mooie weetje voor kinderen: de allergrootste dino's ooit waren planteneters. Wij mensen zijn alleseters, net als sommige dino's. Je kunt dus kiezen.

IN DE KRING

1. Wat at de T-rex? En de Brachiosaurus?
2. Ben jij een planteneter, een vleeseter of een alleseter?
3. Wat heb je vanochtend gegeten? Zou een Triceratops dat ook lusten?
4. Wat eet jij om groot en sterk te worden?

DOE-OPDRACHT: DE DINO-LUNCH

Benodigheden: een grote doos of mand met echt eten of plaatjes uit folders (bijvoorbeeld een blikje bonen, een ei, een stukje kaas, een plaatje van vis, doperwten, een boterham) en twee bakken: één met een T-rex erop, één met een Brachiosaurus.

1. **Introductie:** vertel dat de dino's honger hebben. De T-rex lust vlees en vis, de Brachiosaurus lust planten.
2. **Sorteren:** de kinderen pakken om de beurt iets uit de doos en voeren het aan de juiste dino. Laat ze erbij brullen of smakken.
3. **Het strikvraagje:** een ei, een stuk kaas of een glas melk. Komt dat van een plant? Van een dier? Wie mag het hebben?
4. **Ontdekking:** vertel dat in beide bakken eten zit dat je sterk maakt. Spieren laten zien mag!
5. **Dino-proeverij (optioneel):** proef samen iets uit de planteneters-bak, zoals kikkererwten, edamame of hummus op een cracker.

Let op: houd rekening met allergieën (noten, pinda, melk, ei, soja) en met wat thuis wel of niet gegeten wordt. Het gaat om nieuwsgierigheid, niet om goed of fout eten.

LACHEN EN BANG ZIJN

LACHEN IS GEZOND · BANG ZIJN IS NORMAAL

LACHEN IS GEZOND

Kan een T-rex tegen kietelen? In de voorstelling zoeken we het uit. Lachen is goed voor je: je lijf ontspant en samen lachen maakt je groep een beetje hechter. En wist je dat je jezelf niet kunt kietelen? Je hersenen weten dan al wat er gaat gebeuren.

Spel: de lachende dino-kring

1. Iedereen zit in de kring. Eén kind is de dino en probeert met een gek dinogezicht of een gek dinogeluid de anderen aan het lachen te maken.
2. Wie lacht, wordt ook een dino en helpt mee.
3. Eindig met een grote lachbrul: iedereen tegelijk zo hard mogelijk lachen, en dan in één keer stil.

Kietelen? Vraag het altijd eerst. En als iemand 'stop' zegt, stop je meteen. Zo is kietelen leuk voor iedereen, ook voor een T-rex.

BANG ZIJN IS NORMAAL

Een T-rex met grote tanden, dreunende voetstappen: dino's kunnen best spannend zijn. Dat is helemaal oké. Iedereen is weleens bang, grote mensen ook. Misschien zelfs een T-rex. Bang zijn helpt je om voorzichtig te zijn. Het fijne is: je kunt er samen over praten.

In de kring

1. Waar was jij weleens bang voor?
2. Hoe voelt bang zijn in je buik? En in je benen?
3. Wat helpt jou als je bang bent? Een knuffel, een hand, iemand die je vertrouwt?
4. Waar zou een T-rex bang voor zijn?

Oefening: de Brachiosaurus-adem

Strek je nek en armen langzaam omhoog als een Brachiosaurus en adem diep in door je neus. Laat je nek langzaam zakken en blaas alle lucht uit, alsof je de blaadjes van een boom blaast. Doe dit drie keer. Een fijne oefening voor als iets spannend is, ook tijdens de voorstelling.

Tijdens de voorstelling: vindt een kind het even te spannend, dan mag het bij een begeleider komen zitten. Dino's bestaan niet meer, ze leefden heel, heel lang geleden. In de voorstelling zijn ze vooral grappig.

DINOKRAAG

DOE-OPDRACHT VOORAFGAAND AAN DE SHOW

Maak een Triceratops-kraag die de kinderen kunnen dragen. Zo komen ze al als dino naar de voorstelling.

Benodigheden:

- Papieren bordjes (één per kind)
- Karton van oude dozen voor de hoorns
- Verf, stiften of waskrijt
- Plakband, nietmachine of lijm
- Elastiek of een strook papier om aan het hoofd vast te maken
- Scharen (kindveilig)

1. **Introductie:** bekijk samen de Triceratops op de dino-pagina. Waar zit zijn kraag? Hoeveel hoorns heeft hij?
2. **Knippen:** knip met de begeleider het midden uit het bordje, zodat er een ring overblijft. Knip de ring aan één kant open. Dat is de kraag.
3. **Versieren:** de kinderen verven of tekenen stippen, strepen en schubben op de kraag. Er bestaan geen verkeerde dinokleuren: niemand weet precies welke kleur dino's hadden.
4. **Hoorns:** knip drie hoorns uit karton en plak ze vast: twee grote bovenop, één kleine in het midden.
5. **Vastmaken:** maak het elastiek of de papieren strook vast, zodat de kraag om het hoofd past.
6. **Dinoparade:** laat elk kind zijn dino een naam geven en loop samen een rondje door de klas, op handen en voeten.

Kleinere kinderen (2 tot 3 jaar): knip de kraag en hoorns van tevoren uit. De kinderen versieren alleen en plakken stickers of propjes vloeipapier op de kraag.

De kragen mogen natuurlijk mee naar de voorstelling. En vergeet de dino van thuis niet voor de grote dinofinale!

NA AFLOOP

NAPRATEN EN NABEWEGEN

Na de voorstelling kunnen deze vragen het gesprek op gang brengen.

1. Welke dino vond jij het leukst? Waarom?
2. Kan een T-rex tegen kietelen? Wat denk jij?
3. Wat eet een Brachiosaurus? En een T-rex?
4. Wat vond je spannend? Wat vond je grappig?
5. Hoe was het om een koptelefoon op te hebben?
6. Wat heeft jouw dino van thuis allemaal meegemaakt?
7. Als jij een dino was, welke dino zou je dan zijn?

DINO-DANS VOOR IN DE GYMZAAL

Benodigdheden: een ruime ruimte, vrolijke muziek, eventueel matten en hoepels.

1. **Opwarmen:** word langzaam wakker uit je ei. Eerst een klein bolletje op de grond, dan een pootje, nog een pootje, en dan... kraak! Je bent uit het ei.
2. **Dino-dans:** zet de muziek aan. Roep een dino en iedereen beweegt mee:
 - **T-rex:** stampen met korte armpjes
 - **Brachiosaurus:** op je tenen, lange nek
 - **Triceratops:** op handen en voeten, langzaam en sterk
 - **Pterosauriër:** armen wijd en zweven
3. **Bevriezen:** stopt de muziek, dan bevries je als een fossiel. Wie beweegt er nog?
4. **Dino-parcours (voor oudere kleuters):** spring over de stenen (matten), kruip als Triceratops onder de bank door en vlieg als Pterosauriër door de hoepels.
5. **Afsluiten:** ga liggen als een moe dinootje en doe samen drie keer de Brachiosaurus-adem.

Laat de kinderen zelf ook dinobewegingen bedenken. Plezier en meedoen gaan voor alles; er is geen winnaar.

ZELF AAN DE SLAG

Deze lesbrief is een handleiding, geen draaiboek. Kies wat bij je groep past, sla over wat niet werkt en verzin vooral ook zelf iets. Misschien bouwen jullie een dinonest in de huishoek, graven jullie fossielen op in de zandbak of maken jullie samen een dinoverhaal. Vraag de kinderen wat zij met de dino's willen doen: zij hebben vaak de beste ideeën. Arie Vontura is benieuwd wat jullie bedenken!

VEEL PLEZIER